

NÚ ER NOKK SM OG NÚ MÁ HAN

Vit hava tosað í fleiri ár, men tað verður gjørt alt ov lítið fyri at bøta um rúsevnatrupulleikarnar hjá teimum ungu í Føroyum

ÁKI BERTHOLDSEN

- Nú mugu vit gevast at snakka, tí nú er tíðin komin at taka ábyrgd!

Tað staðfesti Martin Kúrberg, sum er leiðari á Herberginum hjá Frelsunarherinum, á pallborðsfundi í Miðlahúsinum mikukvöldið um ung og rúsevni.

Hann er eisini er í ferð við at lata eitt viðgerarheim fyri ungar misnýttarar ímillum 18 og 25 ár upp á gamla hotellinum á Eiði.

Hann heldur, at tað verður alt ov lítið gjørt fyri at basa rúsevnarnýtsluni í Føroyum, og hann heldur eisini, at tað verður alt ov lítið gjørt fyri at hjálpa teimum ungu, sum eru fallin í misnýtslu.

Hann sigur, at hann hevur verið á túsund fundum um rúsevnatrupulleikan í Føroyum. Men tað einki hendir einki, og hann hevur alsamt grátandi foreldur í telefonini sum eru í ferð við at missa børnini til misnýtsluna.

- Men vit hava einki at bjóða teimum, hvørki til tey, ella til teirra børn teirra, sigur Martin Kúrberg.

Seinastu tíðina hevur nógv verið tosað um at Ritalin, sum er heilivágur fyri ADHD, verður brúktur sum rúsevni.

- Vit tosaðu eisini um Ritalin fyri sjeý árum síðani, men einki er hent og stóðan er framvegis tann sama. Men vónandi sita vit ikki aftur um sjeý ár og tosa aftur um tað sama,

sigur Martin Kúrberg.

Hann vónar, at vit fáa fleiri viðgerartilboð til ungar misbrúkarar.

- Tað er lættari at hjálpa einum burtur úr einum nýkomnum misbrúki, enn tað er at hjálpa einum misnýttara, sum hevur verið misnýttari í ein mansaldur, staðfestir hann.

Martin Kúrberg ásannar, at tað kostar pengar at skipa viðgerðartilboð til ung, men hann heldur, at tað er ein neyðug iløga.

- Hugsu vit bara um sjúkradagarnar hjá foreldrum og systkjum, og um tað trýst, rúsevnismisnýtsla leggur á sjúkrahúsverkið, ivist eg ikki í, at tað eru nógvir pengar at spara, sigur Martin Kúrberg.

Selja rúsevni mitt á vegnum

Hildur Hermansen, sum er leiðari á Barnaheiminum, sigur, at tey siggja alt ov nógv ung, sum rúsað seg.

Hon vísir somuleiðis á, at starvsfólk á Barnaheiminum siggja eisini við sínum egnum eygum, hvussu rúsevni verða seld púra opið, mitt á vegnum, uttan fyri dansistøðini í Havn.

Hon heldur, at hetta bendir á, at eftirlitið hjá myndugleikunum ikki er nóg gott.

Eisini hon vísir á, at í lötuni er einki viðgerðartilboð til ungar misnýttarar undir 18 ár.

- Á Barnaheiminum hava vit

ongan møguleika at viðgera ungar rúsevnismisnýttarar. Vit kunnu royna at geva teimum jalg upplivsi, at geva teimum góðar fyrmyndir og at byggja teirra sjálvsálit upp.

- Vit kunnu eisini geva teimum eina felagskenslu, men vit kunnu ikki viðgera tey, ið eru bundin at rúsevnum, sigur leiðarin á Barnaheiminum.

Hon heldur, at høvdu politikarar lagt dent á at útbúgva misnýttarar, hevði tað av álvara gjørt mun.

Hon vísir eisini á, at nógv fólk vilja ikki trúgva henni, tá ið hon greiðir teimum frá um rúsevnarnýtsluna í Føroyum.

Men nú fegnast hon um, at tað tykist sum um at politiski myndugleikin hevur skilt trupulleikan og er sinnaður at gera nakað við hann.

Bara idiotar verða tiknir

Eisini Martin Kúrberg ivast um eftirlitið er nóg gott.

- Ung, sum eg tosi við, siga rætt og slætt, at man skal idiot fyri at verða tikin.

Hann vísir á, at serliga tey nýggju, eftirgjördu rúsevnini, eru torfør hjá lögregluni at finna, tí narkohundarnir skulu næstan hava nøsina í evnunum, áðrenn teir lukta tey.

- Eg kenni eisini eina eldri kvinnu, sum fekk ein brævbjálva úr Niðurlondum við pulvuri í.

- Tá sigur tað seg sjálvt -og skulu vit kalla ein spaka ein spaka- er eftirlitið ov vánaligt

Hann heldur eisini, at summir læknar eru kanska ið so skjótir at geva fólki heilivág.

- Onkrir av teimum skuldu heldur stungið reseptblokkin longur niðri í lummanum, serliga nú vit hoyra, at fólk selja heilivágin víðari, sigur hann.

Annars vísir hann, at, at í Føroyum er uppgávan eitt sindur størri enn aðrastaðni.

- Her er útboðið av rúsevnum óstøðugt og av tí sama eru nógvir av misbrúkarunum í Føroyum, blandingsmisbrúkarar, sigur hann.

Eisini mamma ein misbrúkara heldur, at eftirlitið er ov vánaligt, tí hon vísir á, at rúsevni verða enntá seld í skúlagørðum

- Farið í skúlagarðin og kannið støðuna, tí har verða rúsevni seld, og tað er farið fram í nógv ár, sigur hon.

Men hon leggur afturat, at hetta var ein trupulleiki, øll vistu av, eisini barnaverndin, men tað hendir einki.

Vit tosa enn

Rósa Samuelsen, fyrrverandi landsstýriskvinna í almannamálum, vísti á, at fyri 10 árum síðani vóru føroyskir myndugleikar í Íslandi og kunnaðu seg um rúsevnaviðgerðina har.

- Tað eru 10 ár síðani, og her sita vit enn og tosa um trupulleikan, staðfesti hon turrisliga.

Hon ásannaði kortini, at batarnar eru hendir.

- Vit hava fingið SSP, sum er eitt tvørfakligt samstarv ímillum skúla, sosialar myndugleikar og politið.

Í fleiri kommunum hava vit eisini fingið átakið, TÍTT, tiltøk í tøkum tíma, sum er eitt trivnaðarák, sum er vent ímóti børnum upp til 10 ár, og har endamálið er at eygleiða børnini við tí fyri eyga taka trupulleikar í føðingini.

- Men tey, sum eru komin í eina misnýtslu, eru slept upp á fjall, leggur hon afturat.

Sum heild er stóðan góð

Mariann Reinert, sum umboðar politiið í SSP, malar ikki støðuna so svarta, sum onnur gera. - Vit hoyra nógv um, at trupulleikin er veksandi, men tað er onki, sum bendir á, at tað er rætt. Tvørturímóti, siggja vit, at tað gongur tann rætta vegin, sigur hon.

Sum heild er stóðan góð, tí tað eru nógv tey flestu, sum ikki nerta rúsevni, sigur hon.

- Men hjá teimum fáu, sum fella í misnýtslu, er tað sjálvsagt ein stórir trupulleiki, leggur hon afturat.

Hon sigur, at tøluni hjá lögregluni stuðla uppundir hesa fatan, tí talið á ungum undir 18, sum verða skuldsett fyri lógarbrot, fækkast.

Hagtøl hjá lögregluni vísa, at í

